

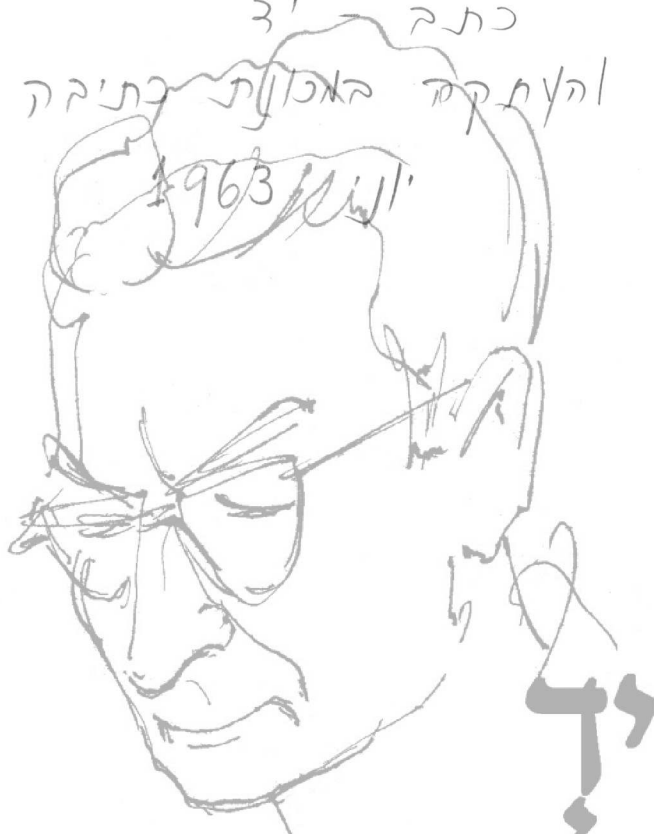
גנוז יד למורשת חיים הזז	
1.2	סימן
1:140	תיק

"אצלה קבלו השם"

כתב - 3'

הפיקס באכזרית כתיבה

יולי 1963

יד
למורשת
חיים הזז

כל הזכויות שמורות

תפילות

משגילו לי ימים מספר קודם לכן על מסיבה זו

מה ראו חקרים

אישים דגולים, רבי המדינה, לכבדני בחוך ביתי? והרי הוצאתי כמה ספרים ולא זכיתי לכבוד זה אלא עכשיו. משמע, שאין הדבר תלוי בי אלא ב"בקולר אחד" שהוא שונה מכל הספרים שקדמו לו.

אינו דין שאהיה מספר בעצמי ובעבודתי. אין אדם יכול לומר אף מקצת שבחו בפני עצמו, ואין בעל הנס מכיר בנסו והדברים ארוכים. אף=על=פי=כן פטור בלא כלום אי=אפשר. אומר דברים אחדים.

כשבאתי לכתוב את "בקולר אחד" ידעתי ~~אשר~~ שעתיד אני להוציא מתחת ידי דבר מסוכן, ולא נתבדית. הספר הטיל מבוכה בין הברייות. יש מהם תוהים, יש מהם נבוכים, יש חוששים, מתרעמים בחשאי וטוענים זה בזה וזה בכה.

וטוב שזה כך. טוב שתוהים, טוב שחוששים, טוב שמתרעמים וטוב אפילו אם מקטרגים. זה מעיד על העם שאין דרכו כולה חולין, לבן ער לדבר שהוא למעלה מששת ימי המעשה, שהוא סוער על ספר עברי וחי בו. ויותר מכן מעורר הדבר על הספרות העברית שכוחה עמה ואי=אפשר לבטלה ואין להסית הדעת ממנה.

למוד ששת
הימים הדן

הספרות אומנות מסוכנת היא. כלי=זין ביד גיבור. כך היה בכל ימי קיומה של הספרות העברית: בימי ההשכלה, בימי חיבת ציון והציונות. וכך היה בכל ימי קיומו של העם, לרבות אלפי שנה קודם לכן. כבר אז הטיל ספר קוהלת מבוכה בין הברייות

וביקשו לגנוז אותו. אילמלא בא אותו האיש שהיה בר=דעת וטעמו טוב, איש חרבות למופת, וחנניה בן חזקיה שמו, היו גונזים ספר קוהלת, שמצאו בו דברים שהם נוטים לצד מינות. כיוצא בזה היה נגנוז ספר יחזקאל, שהיו דבריו סותרים דברי תורה, וכן ספר משלי וכן שיר=השירים.

עכשיו בואו ועשו חשבון: מה עניים היינו אילו חסרנו ספרים אלו מכ"ד הספרים שבידינו.

אמרתי בתחילה שספרי זה, "בקולר אחד", שונה מכל ספרי שקדמו לו. הדבר הוא כן ואינו כן. אין ספר אחד דומה לחברו. שהרי אין סיפורי המהפכה כהרי סיפורי התימנים, ואין סיפורי התימנים דומים ל"בקץ הימים", ולא הרי "בקץ הימים"

כ"אופק נטווי", ולא הרי "אופק נטווי" כהרי "בקולר אחד". אולם צד (אוי/וי) אחד שורה יש בהם בכולם: קידוש השם.

שני צווים גדולים נצטוינו, שעליהם עומדת התורה כולה, וכל עם ישראל כולו לדורותיו; האחד "ואהבת לרעך כמוך" והאחר "ואהבת ~~לעמך~~ את ה' אלוהיך". שני ציוויים אלה חלויים זה בזה. הצו הראשון - אהבת הכריות וכל הכרוך בה, הצו השני - זו מסירות נפש על הדבר הקדוש לך, לאידיאה הקדושה לך. גילגולים רבים ושונים נחגלגל קידוש השם בישראל. הוא ישנו בעשרת הרוגי מלכות,

ישנו במאורעות תתנ"ו, תתק"ו ותתק"ז - אלו מסעי הצלב, הוא ישנו באינקוויזיציה בספרד, ישנו במעשה הריבולוציה היהודית ברוסיה, והוא ישנו בפלמ"ח, במעשה ההצלה כימי השואה ובמחתרת לפלגותיה. הגילגולים רבים ושונים הם, לובשים צורה ופושטים צורה, הכל לפי הדור והמקום, אבל השורש אחד הוא, זה השורש היהודי שאין כיוצא בו בכל אומה - ההזדהות האחת בסיטואציה היסטורית שונה.

החברה מלאה פילוגים, סתירות, ניגודים ופרדוקסים. אבל יש מקום שבו אין פילוגים, והמקום הזה אינו רחוק מאחנו והוא קרוב אלינו, הוא בלבנו. בשעה ידועה, בשעת זעם, הפילוגים האלה אינם קיימים. למקום זה לא תמיד מגיעה המפלגה, הפוליטיקה, ולעולם מגיעה הספרות.

ב"בקולר אחד" כתבתי מעשה קידוש השם. לא כתבתי לה"י ולא כתבתי אצ"ל ולא כתבתי "הגנה" ולא כתבתי מחתרת. לא זו הייתה כוונתי. כתבתי מעשה בשני בחורים ההולכים למות מרצונם הטוב וכל אחד יכול לפרש עניין זה כרצונו. יש וטוענים שאני קישטתי אותם; אצ"ל ולח"י, אומרים, לא היו כאלה. מניתי בהם שכחים שאין בהם. אבל אני לא כתבתי אותם. זו אינה ביוגרפיה של בראזני ופיינשטיין. כתבתי על שני יהודים בשעת מבחן ועמידתם בשעת זעם זו. לא סיפרתי מעשה, תיארתי אופיו של עם ישראל בשעת מבחן.

"בקולר אחד" מצטרף לכל הדברים שכתבתי לשמואל פרנקפורטר, ליוזפא, לאאט/מלשאט לאדם מישראל, למרי סעיד וליעיש.

תפוז

משגילו לי ימים מספר קודם לכן על מסיבה זו

מה ראו חתום

אני

ואישים דגולים, רבי המדינה, לכבדני בתוך ביח? והרי הוצאתי כמה ספרים ולא זכיתי לכבוד זה אלא עכשיו. משמע, שאין הדבר תלוי בי אלא ב"בקולר אחד" שהוא שונה מכל הספרים שקדמו לו.

אינו דין שאהיה מספר בעצמי ובעבודתי. אין אדם יכול לומר אף מקצת שבחו בפני עצמו, ואין בעל הנס מכיר בנסו והדברים ארוכים. אף=על=פי=כן פטור בלא כלום אי=אפשר. אומר דברים אחדים.

כשבאתי לכתוב את "בקולר אחד" ידעתי ~~שעתידי~~ שעתידי אני להוציא מתחת ידי דבר מסוכן, ולא נתבדיתי. הספר הטיל מבוכה בין הבריות. יש מהם תוהים, יש מהם נבוכים, יש חוששים, מתרעמים בחשאי וטוענים זה בכך וזה בכך.

וטוב שזה כך. טוב שתוהים, טוב שחוששים, טוב שמודעים וטוב אפילו אם מקטרגים. זה מעיד על העם שאין דרכו כגלה חולין, לכו ער לדבר שהוא למעלה מששת ימי המעשה, שהוא סוער על ספר עברי תחי בו. ויותר מכן מעיד הדבר על הספרות העברית שכוחה עמה ואי=אפשר לבטלה ואין להסית הדעת ממנה.

למודעת הימים הזז

הספרות אומנות מסוכנת היא. כלי זין ביד גיבור. כך היה בכל ימי קיומה של הספרות העברית: בימי ההשכלה, בימי חובת ציון והציונות. וכך היה בכל ימי קיומו של העם, לרבות אלפים שנה קודם לכן. כבר אז הטיל ספר קוהלת מבוכה בין הבריות

וביקשו לגנוז אותו. אילמלא בא אותו האיש שהיה בר=דעת וטעמו טוב, איש תרבות למופת, וחנניה בן חזקיה שמו, היו גונזים ספר קוהלת, שמצאו בו דברים שהם נוטים לצד מינות. כיוצא בזה היה נגנוז ספר יחזקאל, שהיו דבריו סותרים דברי תורה, וכן ספר משלי וכן שיר=השירים.

עכשיו בואו ועשו חשבון: מה עניים היינו אילו חסרנו ספרים אלו מכ"ד הספרים שבידינו.

אמרתי בתחילה שספרי זה, "בקולר אחד", שונה מכל ספרי שקדמו לו. הדבר הוא כן ואינו כן. אין ספר אחד דומה לחברו. שהרי אין סיפורי המהפכה כהרי סיפורי התימנים, ואין סיפורי התימנים דומים ל"בקץ הימים", ולא הרי "בקץ הימים"

כ"אופק נטוי", ולא הרי "אופק נטוי" כהרי "בקולר אחד". אולם צד (א/ז) אחד שווה יש בהם בכולם: קידוש השם.

שני צווים גדולים נצטוינו, שעליהם עומדת התורה כולה, וכל עם ישראל כולו לדורותיו; האחד "ואהבת לרעך כמוך" והאחר "ואהבת ~~לאלהיך~~ את ה' אלוהיך". שני ציוויים אלה תלויים זה בזה. הצו הראשון - אהבת הבריות וכלל הכרוך בה, הצו השני - זו מסירות נפש על הדבר הקדוש לך, לאידיאת הקדושה לך. גילגולים רבים ושונים נחגלגל קידוש השם בישראל. הוא ישנו בעשרת הרוגי מלכות,

ישנו במאורעות תתנ"ו, תתק"ו ותתק"ז - אלו מסעי הצלב, הוא ישנו באינקוויזיציה בספרד, ישנו במעשה הריבולוציה היהודית ברוסיה, והוא ישנו בפלמ"ח, במעשה ההצלה כימי השואה ובמחתרת לפלגותיה. הגילגולים רבים ושונים הם, לובשים צורה ופושטים צורה, הכל לפי הדור והמקום, אבל השורש אחד הוא, זה השורש היהודי שאין כיוצא בו בכל אומה - ההזדהות האחת בסיטואציה היסטורית שונה.

החברה מלאה פילוגים, סתירות, ניגודים ופרדוקסים. אבל יש מקום שבו אין פילוגים, והמקום הזה אינו רחוק מאתנו והוא קרוב אלינו, הוא בלבנו. בשעה ידועה, בשעת זעם, הפילוגים האלה אינם קיימים. למקום זה לא תמיד מגיעה המפלגה, הפוליטיקה, ולעולם מגיעה הספרות.

ב"בקולר אחד" כתבתי מעשה קידוש השם. לא כתבתי לח"י ולא כתבתי אצ"ל ולא כתבתי "הגנה" ולא כתבתי מחתרת. לא זו הייתה כוונתי. כתבתי מעשה בשני בחורים ההולכים למוח מרצונם הטוב וכל אחד יכול לפרש עניין זה כרצונו. יש וטוענים שאני קישטתי אותם; אצ"ל ולח"י, אומרים, לא היו כאלה. מנחת כהם שבחים שאין בהם. אבל אני לא כתבתי אותם. זו אינה ביוגרפיה של בראזני ופיינשטיין. כתבתי על שני יהודים בשעת מבחן ועמידתם בשעת זעם זו. לא סיפרתי מעשה, תיארתי אופיו של עם ישראל בשעת מבחן.

"בקולר אחד" מצטרף לכל החברים שכתבתי: לטמזאל פרנקפורטר, ליוזפא, לאאז/מלש/א/ל לאדם מישראל, למרי סעיד וליעיש.

